

Plod

= květ ve stádiu zralosti semen

Klasifikace plodů podle různých hledisek

- podle konzistence (**suché** x **dužnaté**)
- podle uvolňování částí (**pukavé**, **nepukavé**, **rozpadavé**)
- podle vývojového hlediska (plody z 1 plodolistu – **apokarpní** x plody z pestíku – **cenokarpní**)

- Apokarpní plody

- otevírající se
 - **měchýřek** – suchý pukavý plod, otevírá se v břišním švu, vícesemenný až jednosemenný (čemeřice, blatouch)
 - **lusk** – suchý, pukavý, otevírá se dvěma švy – břišním (zde uložena semena) a hřbetním, vícesemenný až jednosemenný (bobovité, v některých případech se neotevírá – podzemnice olejná)
- neotevírající se
 - **nažka** z jednoho plodolistu – suchý, nepukavý, např. u růžovitých
 - **vícesemenná bobule** – dužnatý plod, málo častý typ (vavřík, u nás má jen samorostlík klasnatý)
 - **peckovice** – jednosemenná, s dužnatým oplodím (mandloň, třešeň), oplodí je tvořeno blanitým **exokarpem**, dužnatým **mezokarpem** a sklerenchymatickým **endokarpem**
- souplodí (dříve tzv. nepravé plody) – vzniká z jediného květu s apokarpním gynecieem
 - **souplodí měchýřků** – dílčí plody opadávají jednotlivě
 - **češule** – souplodí navzájem nespojených nažek, uložených v dužnatém lůžku
 - **souplodí nažek** – nažky umístěné na zdužnatělém lůžku
 - **souplodí bobulí** (vzácné)
 - **souplodí peckoviček** – u ostružiníku opadává i s květním lůžkem, u maliníku zůstává květní lůžko na rostlině
 - **malvice** – ze stěn semeníku vzniká suchomázdřitý **endokarp** (jádrinec), k němu přiléhá dužnatý **mezokarp**, na povrchu se vytváří blanitý **exokarp**, na vzniku vnější části oplodí se podílí zdužnatělá češule

- **Cenokarpní plody**

- otevírající se
 - **tobolka** (suchá, v době zralosti oplodí vysychá) – zralá se otevírá, existuje více typů otevírání, např.
 - tobolka otevírající se chlopněmi
 - zuby
 - děrami
 - víčkem
 - **dužnatá tobolka** – oplodí je v době zralosti semen dužnaté (nevysychá), vzácnější typ
 - **šešule a šešulka** – dvouplodolistové, dvoupouzdré plody, suché oplodí s nepravou přehrádkou; typické pro brukvovité; šešule je dlouhý úzký plod (několikrát delší než široký), šešulka je přibližně stejně dlouhá jako široká
- neotevírající se
 - **nažka** (z více plodolistů) – kožovité nebo blanité oplodí, pevně objímá semeno, ale nepřirůstá k osemení; různé varianty – dvounažka, nažka s chmýrem, nažka v čišce, zobanitá nažka
 - **oříšek** – jednosemenný plod s tvrdým oplodím, které volně objímá semeno
 - **obilka** – typický plod trav, oplodí je pevně spojeno s osemením
 - obilka pluchatá (okoralá) – obalená pluchou a pluškou (ječmen, oves)
 - obilka nahá – bez pluchy a plušky (žito, pšenice)
 - **bobule** – vícesemenná, oplodí je tvořeno blanitým **epikarpem** a dužnatým **endokarpem**
 - **hesperidium** – zvláštní typ bobule, typické pro rod *Citrus* (pomeranče, citrony...)
 - **peckovice** – jedno až vícesemenná, oplodí viz apokarpní peckovice
- rozpadavé – suché neotevírající se plody, za zralosti se rozpadají na jednosemenné díly
 - **plody poltivé** – za zralosti se rozpadají na jednosemenné jednoplodolistové díly (plůdky)
 - **dvounažka**
 - **zobaný plod** (nažka)
 - **diskovitý plod**
 - **plody lámavé** – za zralosti se rozpadají na jednosemenné (nikoli jednoplodolistové) díly
 - **struk** (zaškrcovaná šešule)
 - **tvrdka** – dvouplodolistové gyneceum se za zralosti rozpadá na čtyři díly (tvrdky)

- **Plodenství** – soubor volných nebo spojených plodů vzniklý z jednoho květenství
 - **volné plodenství**
 - **sdružené plodenství** – jednotlivé plody jsou spojené zdužnatělým periantem, nebo zbytnělými vřeteny květenství
 - **sykonium** – plodenství fíkovníku – džbánkovitě zbytnělé vřeteno květenství, uvnitř uloženy nažky

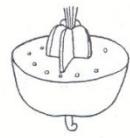
měchýřek

lusk

nažka

malvice

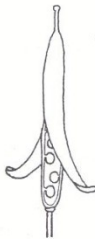
tobolka se zuby

tobolka s děrami

tobolka s víčkem

šešule

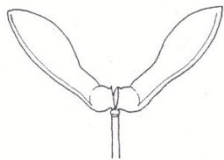
šešulka

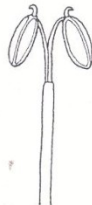
oříšek

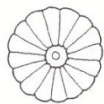
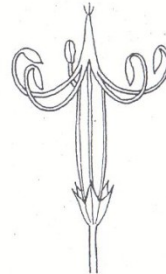
obilka

dvounažka

zobaný plod

diskovitý plod

struk

tvrdka
plod rozpadavý ve 4 tvrdky